

S5 OBALNI

Številka 4, Letnik XII
April, 2008

GLASILO RK Piran S59HIJ in
RK Jadran S59CST

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

Uredniški odbor S5 Obalni

Glavni in odgovorni
urednik: Vili, S56ZTT

Urednik tehničnih člankov:
Gregor, S53RA

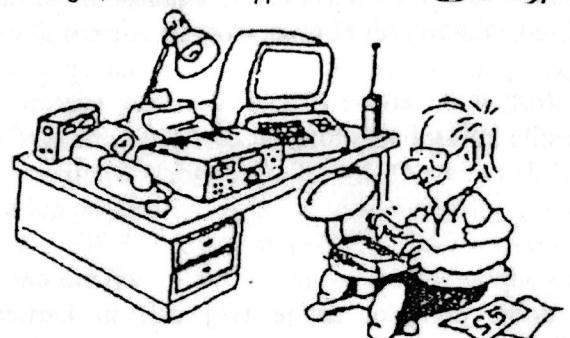
Urednik informativnih
prispevkov: Valter, S51VI

Direktorica ekspedita:
Danijela, S57NKI

Tehnični urednik in
prelom strani:
Agar, S56RGA

<http://fpp.hamradio.si/s5obalni>

stran ureja:
Anka, S57ONE

V prejšnji številki obalnega ni bilo uvodnika. V to nas je prisilila velikost člankov. Malo smo se prilagodili velikosti člankov z velikostjo fontov. To sicer vem, da ni "dobra" rešitev, ampak ob 23.30h, ko po navadi zaključujemo urejanje časopisa, se to zdi "primerna" rešitev.

V Obalni radioamaterski skupnosti pa se nekaj malega vedno dogaja. V piranskem klubu s(m)o popravili anteni za 7 in 3,5 MHz. Jaz sem jih šel samo malo preizkusiti v nedeljo, v soboto sem namreč delal. In antene špilajo, kako bi pa naj bilo drugače.

Dva naša člana pa sta naredila sprejemnik na Nanosu, za sprejem ladijskih oddajnikov, ki oddajajo osnovne podatke o ladji(BRT, proti kateremu pristanišču plujejo, ipd) in podatke se v realnem času da pogledati prek njune spletnne strani. Take zadeve so sicer pomembne za špiederje in ladjarje, z radioamaterskega stališča pa zelo zanimive.

73's DE Vili

Skrivne (stealth) radioamaterske antene 6.del

V petem članku o skrivnih antenah sem vam predstavila, kako lahko izdelate domiselno balkonsko anteno za svojo radioamatersko delo.

V tem, zaključnem delu serije člankov o skrivnih antenah, pa vam bom predstavila še nekaj idej, kako lahko namesto antene uporabite že obstoječe dele vaše hiše/stanovanja oziroma vrta.

Tudi tako lahko zakrijete svoj najljubši hobi – da v anteno spremenite vse, kar lahko sprejema in oddaja radijske signale. Najbolj očitni del hiše in prva izbira je aluminijasti strešni žleb. Tako kot za tanko žičnato anteno, morate za delo z žlebom uporabljati antenski tuner, pri tem pa ne smete pozabiti na dobro ozemljitev.

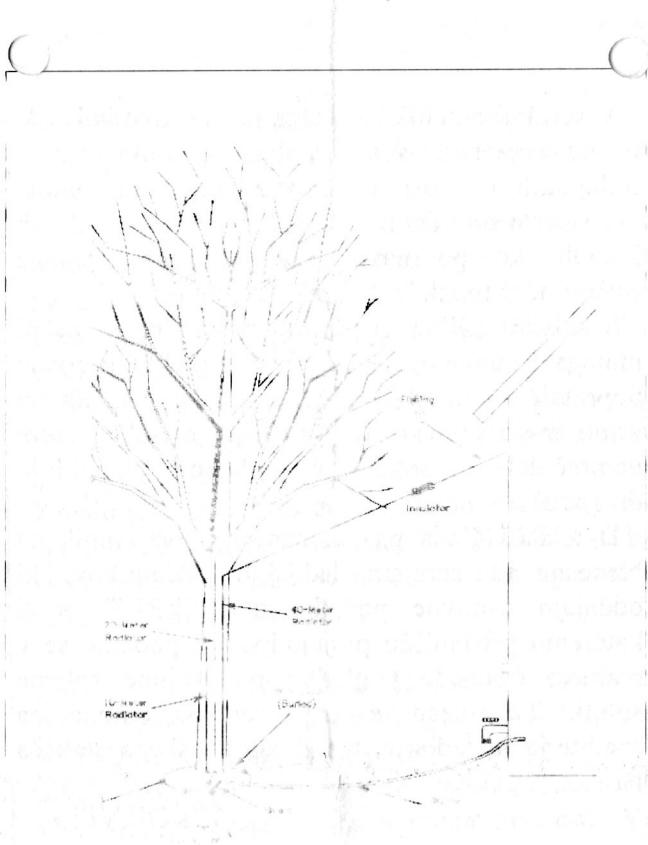
Tudi strešni žleb je lahko solidna antena

Hami, ki so takšno žlebno anteno že preizkusili, so mnenja, da je z njo možno opravljati dokaj solidno radioamatersko delo, vendar je takšna antena malce bolj muhasta - odvisno od tega, kaj se v žlebu nahaja – sneg, listje, izgubljene žoge otrok ali kaj bolj nepredvidenega ☺ Z uravnavanjem nastavitev antenskega tunerja in rednim čiščenjem žleba pa bodo rezultati povsem zavidljivi.

V anteno lahko spremenite tudi palico senčnika na terasi, aluminijaste drogove za zastavo, kovinski okvir drsnih vrat, ogrodje vašega balkona, pravzaprav skoraj vsako kovinsko strukturo. Da bi bile izgube izhodne moči vašega signala čim manjše, se raje izognite železu in jeklu.

Druga možnost je tudi, da svojo vertikalno anteno, zlasti če je multiband, skrijete v PVC drog in nanj obesite zastavo. Prav tako lahko tanek wire spustite z okna zgornjih nadstropij ali z balkona na ribiški palici, ki vam hkrati služi za držalo žice. Zanimiv je tudi primer antene, ki je skrit v napajalku za ptice.

Prav tako pa lahko za skrivališče antene uporabite drevesa, ki jih (če jih) imate na vrtu. Drevesa nudijo oporo anteni, hkrati pa jo skrivajo pred račovednimi pogledi. Za anteno uporabite tanjše žice, seveda pa velja: višja kot so drevesa, višje postavite svojo anteno, lepše bo "peč". Velika prednost takšne antene je tudi v tem, da jo postavite stran od električnih napeljav, ki so v hiši, zato je manj RF v električnih aparatih. Otroci, možna bodo zadovoljni, ker bodo lahko brez motenj gledali TV.

Le primer organo de diversa fauna interior.
Mark Weber, WLB&IY

V seriji člankov o stealth antenah ste si lahko nahrabali kar nekaj idej, kako lahko prenagata težavo glede uporabe anten v naseljenih in za radioamaterstvo neodobravajočih soseskah. No, vsaj upam da je bilo temu tako. Zdaj morate le še izbrati najboljšo opcijo in zopet boste lahko brez skrbij radičekivni. Köt se mi je zapisalo v enem izmed predhodnih člankov, za vsak problem se najde rešitev, samo če je volja ☺

73 de Anka, S57ONE

ANOTHER INVESTIGATION

Son ne pego, da klusa sreča vedno pise polovile. Še vedno so prijatelji (niste). Zadnje številke pa imajo že vedno oznake, peta teta 23. cikla. Izgleda, po vsemu, da 24. ciklus ne bo izrazit kot en naprej domnevali!

Sedaj pa lahko posesti "elektronski dnevniki: LOG" – in eQSL!

Obstajata dve močni izvedbi elektronskih LOG-ov. Prva je v zvezi z "e-QSL" druga pa je novejša in opisana tudi v e-QRSS, LoTW. Prvi je zastorški v celoti (sprejema pa »donacije« 25 US\$ ali pa 200 US\$ za doživljensko rabo in za vse izdaje diplom in ostale usluge). LoTW pa je zastonj - za logiranje vse ostalo pa je plačljivo, saj nobene diplome ali kaj drugega ne moreš dobiti, brez vsakokratnega plačila. Diplome pa se seveda ARRL-ove. Torej edino gre denar na en kup!

Zmaga pri e-QSL je zelo enostavna in vredna. Najprej najdeš na internetu (npr. www.vhf.com) želeno kartico (zeleno kljukico). Ta pogledaš predhodno kartico, enostavno pregledaš koj je prišlo na tvoj CALL (inbox) in primerjaš z svojimi logom. Če so podatki istovetni, klikneš na zeleno kljukico, odpre se posebno okno za potrditev zvez, potrdis točnost in še enkrat potrdis »pošiljanje« e-QSL kartice, ki je lahko z ali brez obvestila korespondentu, kateremu si jo poslal. Če hočeš da tvoja e-QSL "velja", jo moraš legalizirati! Digitalno slikas licenco z razvidnim call in veljavnostjo in jo v nizki ločljivosti pošleš, kar preko odprté spletne strani "e-QSL". Čez minuto - dve dobiš potrdilo, da je tvoj call in kartica verificirana.

V rubriki "moj profil" opišeš sebe in svoje podatke po formularju in izbereš eno od zastonj oblik e-QSL kartice. Če plačaš prispevek (prej opisan) pa lahko daš tudi svojo sliko ali kar hočeš.

Osebno ne pošiljam LOGa po spletni strani eQSL, ampak grem enkrat mesečno (odvisno koliko delam na bandih) in potrdim prejete QSL informacije, tako pošiljatelj dobi mojo eQSL kartico (potrjeno zvezo), jo lahko vidi in na sliki je tudi potrdilo o autentičnosti mojega CALL in seveda tudi kartice oz.zvezze. Njegovo QSL pa lahko digitalno snameš in pohraniš kot sliko, ali pa jo po ogledu, pustiš kar v arhivu »eQSL«! Ostalo pa je itak v navodilih na spletni strani. Se splača! Končno, če si močno želiš papirno QSL, jo pošlji prek biroja – direktno je itak predrago!

V eri vsega plačljivega, je takšna usluga dobrodošla, posebej če nisi bolan na tem da moraš imeti vse potrjeno prav pri ARRL - ki je krepko profitna organizacija - posebej pri diplomah! Masovno zbiranje diplom, pa je tudi postalo biznis in ne pelje nikamor, saj jih ne moreš imeti vseh na zidu, če pa so v omari - predalu, pa jih itak NI (kot tudi nekaj tisoč QSL kartic)! Sicer pa, če za vsako diplomou odšteješ cca. 10 US\$ ali EURO, to ni majhen denar!! No, to pa je že druga zadeva!

Poskusite uporabiti e-QSL servis in njegove ev. možnosti! Je cenejša varijanta kot LoTW!

Pa lep pozdrav.

Vlado/s57kv

Razgovori o radioamaterstvu z začetnikom

4

Tovornjak s hidravlično »košaro« je že stal pred hišo, ko smo prispleli.

»Novembrski popoldnevi so kratki. »Bojni posvet«, kako izpeljati postavljanje antene bomo imeli kar med kosilom, da nas kasneje ne bi mrak prehitel.« je Jože predlagal, potem ko se je pozdravil s šoferjem tovornjaka.

»Saj ne bi bilo treba...« sem se iz lepšega branil, a mi je, ko je iz kuhinje zadišalo po golažu in polenti, v želodcu prav izdajalsko zakrulil.

»Kaj boste pa pili? Pivo, vino, sok?« nas je vprašala Nejčeva mama, ko smo posedli za mizo.

»Zame skodelico kave, prosim!« se je oglasil Dušan, šofer.

»Jaz bi tudi kavo, prosim.«

Naslednjih nekaj minut smo se molče posvetili prijetnemu delu s čeljustmi. Ko je na mizo prišla kava, sem se odkašljal. »Delo vodi tisti, ki je najbolj izpostavljen, torej Dušan, ki bo na višini, v košari. Ostali ga brezpogojno ubogamo. Tisti, ki ostanemo na tleh, nihče ne sme pod košaro ali v bližino, za primer, če Dušanu kaj pade iz rok. Po predpisih bi morali imeti varovalne čelade...«

»Jaz sem pa slišal, da bodo čelade prepovedali. Nekomu je padla z dvajsetega nadstropja in se zdrobila na koščke. Ko pa je z enake višine padla volnena kapa...« se je Nejc hudomušno zarežal.

»Tiho, mulc, ni čas za šale! Že, če ti vijak prileti na glavo z nekaj metrov višine, ti lahko prebije lobanjo, kaj šele izvijač ali klešča...« je Jože zarohnel.

»Nekaj čelad imam v tovornjaku. Kadar delamo na terenu, zna inšpektor varstva pri delu biti zelo siten, če vidi koga gologlavega.« je pripomnil

Dušan.

»Torej, najprej bo Dušan odstranil TV anteno, ki je, kot mi je Jože rekel, itak za odpad. Tuba WD-40, ali pa, če ne bo šlo zlepa, žaga za kovine. Nato pa na vrh droga privije sredinski izolator našega dipola. Ne bi bilo slabo, ves izolator še dodatno zaščititi pred vлагo z nekaj sloji izolirnega traku. Še preden gre Dušan v košaro, pa narežimo vrvice za zatege dipolov. Če bomo krake dipolov privezali za rob ograje, po moji grobi oceni potrebujemo...« (Tu sem malce tipkal po kalkulatorju)...»Hm, dvakrat po pet metrov vrvice za dipol za 80m, dvakrat po dobrih 15m za 40m in dvakrat po 20m za zatego dipola za 20m obseg.« Jože je iz prtljažnika avta vzel kolut lepe 2,5mm debele tkane vrvice, ki je veliko trpežejša od podobne pletene, Nejc in Boris pa sta jo narezala v kose, zvila v kolute ter privezala za krake dipolov. »Greš z mano v košaro?« me je vabil Dušan.

»Ne, hvala! Ne ustrašim se nobene višine, če imam vsaj eno nogo na čvrstih tleh.«

Nato smo nataknili čelade.

TV antena je Dušanu malce nagajala, a človeški duh je vztrajnejši od zarjavelih vijakov. Ostalo je bilo hitro opravljeno – sredina dipola z U-objektkami privita na nosilni drog, balun pritrjen na drog z nekaj sloji izolirnega traku, nato pa je spustil na tla najprej krake dipola za 80m, ki smo jih začasno privezali k ograji, nato pa še krake dipolov za 40 in 20m. Med spuščanjem košare je še na nekaj mestih pričvrstil koaksialni kabel za nosilni drog in za ograjo obeh balkonov, Nejc pa je ostanek kabla skozi odprtino potisnil v sobo.

»Še konektor montiramo na kabel in pomerimo dipole. Morda bo potreben še enkrat v košaro, če bo treba krajšati dipol za 20m obseg. Krake dipola za 40m lahko potegnemo na ograjo balkona v I.

nadstropju, če bo treba...«

»Uh, kar precej kabla je ostalo. Napravimo lahko še en balun, preden namestimo konektor. To kar vidva opravita, saj sta predvčerajšnjim videla, kako se to dela.« sem predlagal Nejcu in Borisu ter krenil proti kuhinji, kjer me je že čakala steklenica piva. »Pa nikar ne pozabi natakniti reduktor na kabel, preden montiraš konektor!«

Nisem še izpraznil kozarca, ko je že Nejc poklical »Mirko, pridi, prosim, izmerit SWR!«

Preveril sem, kako je montiran konektor, ga priključil na konektor, označen z ANT na SWR-metru, preveril, če je priključeno tipkalo na postajo ter jo vključil.

»Kos papirja mi daj, prosim!«, sem zaprosil Nejca ter nariral preprost koordinatni sistem s koraki po 10 kHz na horizontalni črti ter 1, 2, 3... za SWR na vertikalni.

»Najprej bomo pomerili in poglasili dipol za 80m.«

Postajo sem postavil na začetek obsega, stikalo na SWR metru premaknil na PWR ter stisnil taster. Potenčiometer na SWR metru sem nato obrnil, da je kazal poln odklon na instrumentu, nato pa stikalo preklopil v položaj SWR. »Uh, 1:2... Poglejmo, koliko je na 3510!« Tam je SWR bil še višji, in na 3530 že rahllo v rdečem polju.

»Antena je predolga. Odrežimo pol metra, kolikor smo pustili rezerve na vsaki strani!«

Nejc je s kombinirkami stekel ven, jaz pa medtem odpil iz kozarca s pivom. Ko je pritekel nazaj, smo meritev ponovili. SWR je na začetku obsega bil 1:1 in se zelo blago dvigal proti spodnjem delu SSB podobsegaa.

»Antena je še malce dolga...«

»Kar naj bo, saj me delo v telefoniji ne zanima.« »No, potem pa poglejmo, kako se antena obnaša na 40m!«

Zopet je SWR bil najnižji na začetku obsega in v mejah znosnega sredi SSB podobsegaa.

Seveda je tudi dipol za 14 MHz bil predolg. Izračunal sem, da bi ga morali skrajšati za 5%, oziroma okrog 2,5 cm na vsaki strani.

»Morda pa krake dipola dosežem z balkona v II. nadstropju. Odvežita vidva dipol za 20 medtem, ko grem gor.« nama je Nejc predlagal.

Kmalu je bilo tudi to opravljeno in SWR povsem sprejemljiv tudi na 14 MHz. Na 21 MHz je bil sicer nekoliko visok, vendar se je z vgrajenim ATU dal hitro »poštmati«.

Zunaj se je že mračilo, Dušan se je medtem že poslovil, Nejc in Boris pa sta pridno vrtela gumb VFO-ja in poslušala signale.

»Nejc, čas je, da napraviš svojo prvo zvezo!«

»Ne vem, bi raje še kakšen dan poslušal. Vsi tipkajo malce prehitro zame...«

»Najdi si čisto frekvenco in pokliči CQ, pa se ti bo oglasil kdo, ki se bo prilagodil twoji hitrosti.«

Nejc je našel neko frekvenco okrog 7028 in me vprašljivo pogledal. »Tu je slišati nekaj signalov s strani. Da jih ne bom motil?«

»Mislim, da ne, saj so dovolj stran od te frekvence. Sicer pa vprašaj, če je frekvencia prosta. Če te nihče ne bo preganjal, jo lahko uporabiš.«

»Kako pa naj to vprašam?«

»Kar QRL? Odtipkaj!«

»QRL?« so se Nejcu roke tresle.

Nobenega odgovora ni bilo.

»Za vsak primer še enkrat vprašaj QRL?«

Zopet nobenega odgovora.

»Sedaj pa le kliči CQ. Trikrat ponovi CQ, nato oddaj DE in trikrat ponovi svoj znak. Nato vse še

enkrat ponovi ter s PSE K daj morebitnemu korespondentu znak, da prehajaš na sprejem. Pa saj ste se to učili na tečaju in z Borisom sta že trenirala vzpostavljanje zvez na brenčaču, na ton generatorju...«

CQ CQ CQ DE S57LSO S57LSO S57LSO CQ
CQ CQ DE S57LSO S57LSO S57LSO PSE K

Nobenega odgovora ni bilo.

»Kaj naj sedaj storim?«

»Kliči še enkrat, nekdo se ti bo že oglasil.«

»Pa naj zopet vprašam, če je frekvencia prosta?«

»Seveda ne. Saj še nihče ni protestiral, da oddajaš na zasedeni frekvenci.«

Zopet je Nejc klical CQ CQ CQ DE S57LSO...

V odgovor je zaslidal »?«, ki ni bil natančno na frekvenci, kjer je Nejc oddajal.

»Kaj naj pa sedaj storim?«

»Še enkrat pokliči CQ, ampak samo eno sekvenco s tremi CQ in trikrat tvoj klicni znak.«

